

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
БОТАНІЧНИЙ САД ІМЕНІ АКАД. О.В. ФОМІНА
КАНІВСЬКИЙ ПРИРОДНИЙ ЗАПОВІДНИК

Наукова конференція
"Створення кадастрів фіторізноманіття
заповідних територій, ботанічних садів
та дендропарків"

Матеріали наукової конференції
13-15 жовтня 2008
м. Канів

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
БОТАНІЧНИЙ САД ІМЕНІ АКАД. О.В. ФОМІНА
КАНІВСЬКИЙ ПРИРОДНИЙ ЗАПОВІДНИК

**СТВОРЕННЯ КАДАСТРІВ
ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ ЗАПОВІДНИХ
ТЕРИТОРІЙ, БОТАНІЧНИХ САДІВ
ТА ДЕНДРОПАРКІВ**

Матеріали наукової конференції

13-15 жовтня 2008 року

Київ

Створення кадастрів фіторізноманіття заповідних територій, ботанічних садів та дендропарків. Матеріали наукової конференції (13-15 жовтня 2008 року, м. Канів). — Київ: Фітосоціоцентр, 2008. — 68 с.

Під загальною редакцією д.б.н., професора В.А. Соломахи

Редакційна колегія: к.б.н. М.М. Перегрим, к.б.н. Л.М. Губарь,
к.б.н. Д.М. Якушенко, к.б.н. С.Д. Зеленко, О.В. Мотронюк

ISBN 978-966-306-142-5

© Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, 2008

© Ботанічний сад імені акад. О.В. Фоміна, 2008

© Канівський природний заповідник, 2008

Друкується в авторській редакції
Відповідальний за випуск - Ігор Соломаха

Видавництво Українського фітосоціологічного центру
Київ - 28, а, с. 2, тел/факс (044) 524-11-61

Підписано до друку 01.10.2008 р. Формат 60 x 84 1/16. Друк різнографічний.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 3,8. Умов. вид. арк. 4,0. Зам. №674.

Надруковано в друкарні
Українського фітосоціологічного центру

Около 18% эксикатов составляют *Bacillariophyta*, часто представленные сборными препаратами 2-5 видов. В коллекции имеются образцы *Rhodophyta* (7%), *Phaeophyta* (2,5%), а также *Xanthophyta* и *Chrysophyta* по 1% за счет родов *Vaucheria* DC (12 эксикатов), *Conferva* Linnaeus sensu Lagerheim (= *Tribonema* Derbes et Solier) (6), *Botrydium* Wallroth (3), *Ophiocytium* Nägeli (2), *Hydrurus* C.A. Agardh (23 эксиката). Эвгленовые водоросли представлены единичными образцами: *Euglena viridis* Ehrenberg (2 эксиката), *Trachelomonas hispida* (Perty) Stein (1) и *T. volvocina* Ehrenberg (сборный препарат нескольких форм вида).

Первичная инвентаризация показала необходимость продолжения работы по изучению коллекции с целью выявления аутентичных образцов, уточнения современного систематического положения отдельных видов; создание электронной базы данных.

И.А. Ладнова, А.Б. Рокитянский

Гербарий высшей водной растительности в гербарии CWU

Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина, кафедра ботаники, пл. Свободы, 4, г. Харьков, 61007, Украина

Высшая растительность является основным компонентом биопленозов мелководий и выполняет ряд важных функций. Особое значение в настоящее время уделяется изучению зоны мелководий искусственных водоемов с более сложным сочетанием факторов среды, чем в естественных [1]. Как известно, анализ гербарных сборов является основой для детального исследования флоры, ее генезиса. Цель данной работы – инвентаризация гербария высшей водной растительности, хранящегося в Харьковском национальном университете имени В.Н. Каразина. Анализируемые гербарные сборы относятся преимущественно к территории Харьковской области, лишь 3% (7 видов) – представляют флору Приморского края (Россия). Коллекторами являются Ролетовский К.А., Протопонова Е., Голубенко И.В., Сумневич Г., Лебедева М., Черная Г.А. Два гербарных листа датируются 1927 и 1933 годами. Из 206 гербарных листов 194 собраны в период с 1978 по 1980 год Черной Г.А. Необходимо отметить, что из 249 гидрогелофильных видов, выявленных Черной Г.А. во флоре водоемов и болот Лесостепи Украины [2], в рассматриваемых гербарных фондах представлены 69 видов, относящихся к 52 родам 22 семейств. Большая часть видов входят в состав гидрофильных родов различных семейств, около 14% видов принадлежат к семействам, которые включают исключительно гидрофильные виды (*Nymphaeaceae*, *Ceratophyllaceae*, *Potamogetonaceae* и т.п.). Проведенная инвентаризация показала, что

представленные в гербарии CWU гербарные образцы высшей водной растительности имеют высокую научную ценность. Кроме того, необходимо дальнейшее пополнение фондов.

Литература:

1. Барановский Б.А. Растительность руслового равнинного водохранилища. – Днепронетровск: Изд-во Днепронетр. Ун-та, 2000. – 172 с.
2. Чорна Г.А. Флора водойм і боліт Лісостепу України. Судинні рослини. – Київ: Фітосоціоцентр, 2006. – 184 с.

О.В. Мотронюк

Гербарні колекції представників родини *Euphorbiaceae* Juss. в Україні

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, кафедра ботаніки,
пр. Академіка Глушкова, 2, Київ, 03022, Україна
E-mail: motr2006@ukr.net

Родина *Euphorbiaceae* Juss. – це тропічна та досить гетерогенна родина, нараховує близько 300 родів та більше 7500 видів у світовій флорі. У помірних широтах це трав'янисті однорічні чи багаторічні рослини. Головним центром поширення є Південна Америка, тропічна Африка, Південна і Південно-Східна Азія. Різноманітність життєвих форм та екологічних ніш є надзвичайно великою для представників молочайних у цих районах.

Для флори України характерним є зростання видів семи родів: *Securinega* Comm. ex Juss. (зростає один вид, культивар); *Ricinus* L. (один вид, культивар); *Chrozophora* Adr. Juss (один вид); *Acalypha* L. (один вид); *Andrachne* L. (один вид); *Mercurialis* L. (чотири види); *Euphorbia* L. (54 види природної флори, два види культивари).

В ході роботи з вивчення родини *Euphorbiaceae* нами були переглянуті гербарні матеріали, які зберігаються як у великих гербарних колекціях так і малих. Це гербарії Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (KW), Національного ботанічного саду ім. М.М.Гришка НАН України (KWH), Київського національного університету імені Тараса Шевченка (KWU), Ботанічного саду імені акад. О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка (KWHU), Львівського національного університету ім. І.Я. Франка (LV), Львівського природничого музею (LWS), Інституту екології Карпат НАН України (LWAKNS), Донецького ботанічного саду НАН України (DNZ), Ужгородського національного університету (UU), Карпатського біосферного заповідника, дендропарку «Олександрія», Чернівецького національного університету ім.